

S plenuma Okrajnega odbora SZDL Kranj

SMELO, TODA SMOTRNO

Visoka struktura zaposlenosti - prednost, ki jo moramo izkoristiti Odločneje preiti k modernejšim oblikam proizvodnje

Kranj, 3. marca.
V prostorih Okrajnega ljudskega odbora v Kranju je bil danes dopoldne plenum Okrajnega odbora SZDL, ki je obravnaval naloge organizacij SZDL pri izpolnjevanju družbenega plana gospodarskega razvoja okraja Kranj za l. 1960. Poročilo o tem je podal predsednik OLO Vinko Hafner. Objavljamo ga v nekoliko skrajšani obliki.

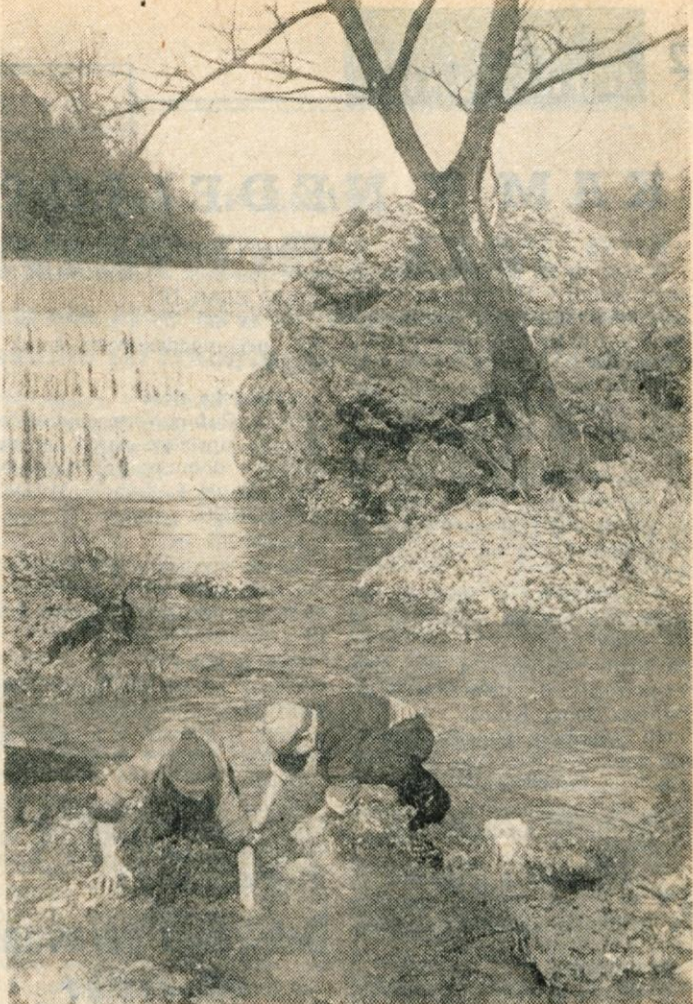
vse družbene sile mobilizirajo za njihovo izvedbo, pri čemer je treba upoštevati predvsem tele osnovne družbeno-ekonomske naloge:

1. Optimistično planiranje in discipliniran odnos do planskih nalog: Občinski družbeni plani morajo za področje posameznih občin še optimističneje od okrajnega plana postaviti predvidevanja gospodarskega razvoja, pri čemer morajo računati še s precejšnjimi rezervami mnogih gospodarskih organizacij, ki jih okrajni plan ni mogel v celoti upoštevati. Sprejete planske obveznosti je treba uveljaviti kot družbeno zahtevo in po odnosu do njih meriti prizadevnost delovnih kolektivov in posameznikov. Od planiranega povečanja proizvodnje in blagovna menjava se namreč odvisna vsa druga predvidevanja našega gospodarskega razvoja in še posebej uresničenje planirane osebne potrošnje.

nje v letu 1960 je smotrna politika investiranja. Pri tem je treba zlasti poudariti potrebo po združevanju trenutno razpoložljivih sredstev gospodarskih organizacij in ožigotiti tista vodstva podjetij, ki ozkoprčno in ljubosumno čepo na neizkoriščenih sredstvih in tako onemogočajo njihovo naglo uporabo za najpotrebnejše namene. — Prav tako pa je treba vedeti, da se mora za sredstva, posojena preko združevanja, zagotoviti realno možnost vrnitve in gospodarsko vzpodbuditi gospodarske organizacije, da jih nudijo na razpolago.

Pri vseh novih investicijah naj se upoštevajo najsodobnejši tehnološki postopki, vključujoč pri tem tudi razne možnosti avtomatizacije.

Izkušnje iz leta 1959, ko smo izpolnili plan gospodarskih investicij le s približno 80 odstotki, jasno kažejo škodljive posledice nesmrtno postavljenega ali prepocasi izvajanega investicijskega programa nekaterih podjetij. Saj

Komaj so skopnele zadnje kope snega in Kokra že ni več mrzla...

Delavski svet jeseniške Železarne potrdil zaključni račun za leto 1959

Na 25. redni seji delavskega sveta jeseniške Železarne, ki je bil v sredo, 2. marca, so med drugim razpravljali o zaključnem računu podjetja za l. 1959. Po obširni obrazložitvi, ki jo je podal direktor gospodarsko-računskega sektorja Stanko Ravnik in daljši razpravi, je delavski svet odobril zaključni račun.

O njem bodo v prihodnjih dneh razpravljali tudi obratni delavski sveti in drugi organi v podjetju, potem pa se bo spet sestel osrednji delavski svet, predvidoma 16. marca, in sklepal o delitvi doseženega dohodka.

Uvodoma je bilo poudarjeno, da je delovni kolektiv jeseniške Železarne dosegel v 10-letni dobi delavskega samoupravljanja velike uspehe. Da so uspehe nazorneje prikazali, so vrednost blagovne proizvodnje dosežene leta 1950 preračunali po cenah v lanskem letu in jo primerjali z lanskim. Iz primerjave se vidi, da so v tem času po vrednosti proizvodnje podvojili. Leta 1950 so proizvedli za nekaj nad 15 milijard 319 milijonov dinarjev proizvodov, lani pa 30 milijard 664 milijonov dinarjev.

Celotni dohodek jeseniške Železarne je bil lani za 14,5% večji kot leto prej, v tem razmerju pa so se povečali tudi osebni dohodki.

V živahni razpravi se je zvrstilo nekaj diskusij, ki se zlasti načeli vprašanje delitve osebni prejemkov, discipline v podjetju, vprašanje stojnin, prevoza delavcev na delo in nekatere druge probleme. Najzanimivejša je bila razprava, na kakšen način razdeliti preostali del iz osebni dohodkov. Tu so bila mišljena deljena. Tarifni pravilnik določa v svojem 61. členu, da se razdeli zaslužek nad tarifnimi postavkami, tako imenovani dobiček po naslednjem ključu: kdor je zaposlen od 3 mesecev do 1 leta 80%, od 1 do 5 let 90%, od 5 do 10 let pa 100% itd. Tisti, ki je nad 15 let zaposlen v tovarni, pa je udeležen 120% od predvidene višine. Sedaj pa je tu nastal problem, če je tu najbolj pravično, oziroma v skladu z naporom, da se nagrajevanje čimbolj približa nagrajevanju po učinku, po doseženem uspehu. Delavski svet je izglasoval, da se upošteva tarifni pravilnik.

S sprejemom družbenih planov pa je seveda opravljeno šele skromno delo. Zdaj gre za to, da se njihova bolj ali manj tehtna postavljena predvidevanja v vsakdanji gospodarski praksi tudi uresničijo. Zato pa je potrebna kar najpopolnejša mobilizacija vseh razpoložljivih materialnih in družbenih činiteljev.

Optimistična, vendar realna predvidevanja

Ugodni gospodarski razvoj zadnjih let je ustvaril pogoje, da se v štirih letih uresničijo pred-

VINKO HAFNER
predsednik OLO Kranj

Družbeni bruto proizvod, kot najbolj splošen pokazatelj gospodarskega razvoja okraja, naj bi se v letu 1960 povečal na 126,665 milijonov, kar je za 11,4 odstotka več kot v letu 1959 in za 1,3 odstotka več, kot je predvideno z okrajnim družbenim perspektivnim planom.

Narodni dohodek bo znašal 54.593 milijonov, kar je za 10,6 odstotka več kot v letu 1959 in za 4 odstotke manj kot predvideva perspektivni plan. Razlika 4 odstotke nastaja zaradi spremenjenih tarif prometnega davka, medtem ko bo stvarno tudi pri narodnem dohodku perspektivni plan prekoračen.

Obseg proizvodnje, računana po stalnih enotnih cenah, naj bi se v letu 1960 povečal za 10,5% ob povečanje zaposlenosti za 1,6 odstotka, s čimer bi bilo doseženo povečanje produktivnosti dela za približno 9 odstotkov.

Skupne investicije bodo znašale v letu 1960 9 milijard in 989 milijonov ali 29,7 odstotka več kot v letu 1959. Pri tem se bodo povečale gospodarske investicije od lanskih 4 milijard in 526 milijonov na 6 milijard in 250 milijonov ali za 38,1 odstotka, negospodarske pa od lanskih 3 milijard in 172 milijonov na 3 milijarde in 739 milijonov ali za 17,8 odstotka.

Osebná potrošnja se bo ob planiranem porastu obsega proizvodnje in produktivnosti dela realno povečala za 7,7 odstotka ali povprečno na prebivalca za 6,7 odstotka. Osební dohodki zaposlenih naj bi se povečali za približno 19 odstotkov, od tega na račun povečane produktivnosti dela za 9 odstotkov.

Tako postavljena predvidevanja družbenega plana so seveda optimistična, vendar so v skladu s postavkami družbenega plana in preračunana na naše stvarne zmogljivosti. Dosegljiva pa so le pod pogojem, da jih bomo vzeli kot resno zadolžitev in mobilizirali za njihovo uresničenje vse naše materialne in duhovne zmogljivosti.

Osebná potrošnja bo rasla vzporedno s proizvodnjo

Da bi uresničili navedena predvidevanja okrajnega družbenega plana, je potrebno, da se

Paziti moramo, da dosedanji gospodarski razvoj ne postane ovira za hitrejši nadaljni razvoj

Težišče živahne razprave je bilo na politiki zaposlovanja, ki jo določa okrajni družbeni plan. O tem so govorili Sveto Kobal, Zvonka Lesjak, Jože Nastran in Vinko Hafner.

Podpredsednik OLO Sveto Kobal je poudaril, da je omejevanje pretiranega novega zaposlovanja le ena izmed manifestacij, da naše gospodarstvo ubira smer, za katero smo prepričani, da je pravilna. Za nadaljni razvoj gospodarstva bo značilno predvsem dvoje: neprestano dvigovanje osebni dohodkov zaposlenih in nujno vse večje povezovanje in vsklajevanje našega gospodarstva z evropskim tržiščem. Ko se bomo v prihodnje vse bolj srečevali s tujimi industrijskimi podjetji, ki imajo neprimerno višji organski sestav kot naša, v katerih je produktivnost višja, proizvodni postopki pa modernejši, bomo vse bolj občutili potrebo, da naša industrijska podjetja postanejo s tujimi enakovredna. V ta namen pa je treba ustrezne ukrepe izvajati že zdaj, sicer to srečanje lahko postane za nas usodno. Vse sedanje ukrepe je že treba vskladiti s prizadevanji za doseg zgoraj omenjenih značilnosti našega gospodarstva v prihodnjih letih. In eden važnih ukrepov v tem pogledu je prav pravilna politika zaposlovanja nove delovne sile.

Tradicija, ki jo gorenjska industrija nedvomno ima, na katero pa se pogosto vse preveč sklicujemo, češ da daje to kranjskemu okraju prednost pred drugimi, industrijsko manj razvitimi okraji, je lahko — po besedah tovariša Kobala — največja prepreka za hitrejši nadaljni razvoj gospodarstva, za opuščanje starih in za osvajanje novih, modernejših proizvodnih postopkov. Vendar kranjski okraj ima prednost pred ostalimi področji, in sicer zato, ker ima visoko socialno strukturo prebivalstva, ki ne zahteva za vsako ceno novega zaposlovanja, kar je v številnih drugih okrajih v Sloveniji eden izmed najvažnejših problemov. In prav to prednost moramo izkoristiti kot izhodišče našega naskoka, kajti s tem si res lahko ustvarimo prednostni položaj, da hitro — hitreje kot ostali — dvignemo produktivnost in obseg proizvodnje na enega zaposlenega, zagotovimo s stimulatvniim nagrajevanjem višje osebne prejemke in s tem močno izboljšamo življenjski standard zaposlenih. Zato moramo dobro razmisliti, kako bomo potrošili precejšnjo investicijska sredstva, ki jih imamo na razpolago. Predvsem mora biti naša osnovna naloga, da razpoložljiva sredstva usmerimo na povečevanje vrednosti obratnih in osnovnih

sredstev na enega zaposlenega, kar nam bo uspelo le pri pametnem, ne nasilnem omejevanju zaposlovanja nove delovne sile.

Tovariš Kobal je poudaril, da je težko razumeti težnje nekatereh kritik podjetij, ki po eni strani kritizirajo previsoke negospodarske investicije, po drugi strani pa hočejo zaposlovati vse več nove delovne sile, ki bo zahtevala še več negospodarskih investicij na škodo gospodarskih. Če hočemo torej strukturo investicij spremeniti v korist gospodarskih, potem moramo omejati prekomerno zaposlovanje. Seveda je pri tem treba upoštevati področja, kakršna je na primer Poljanska dolina, kjer zaposlovanje v novo ustanovljene industrijske objekte prav zaradi nerazvitosti industrije ne ustvarja večjih potreb po stanovanjskih in drugih komunalnih objektih.

V razpravi so sodelovali še Ivo Šefic, ki je poudaril potrebo tudi po modernizaciji trgovine, sicer prizadevanja za večjo tržno proizvodnjo kmetijskih posestev ne bodo dala pričakovanih rezultatov v naporih za boljšo oskrbo industrijskih centrov, dalje Tone Hafner, ki je govoril o investicijah v kmetijstvu in o fluktuaciji delovne sile na kmetijskih posestvih, itd.

DELEGATI PLENUMA OKRAJNEGA ODBORA SZDL KRANJ MED ZASEDANJEM

